

boerderij inventarisatie monitoring

een project van agrarisch erfgoed nederland

Het project BIM is een initiatief van de stichting *Agrarisch Erfgoed Nederland*.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed biedt belangrijke ondersteuning, zowel inhoudelijk als financieel.

De veldtoets in Overijssel wordt uitgevoerd door de boerderijstichtingen *IJsselhoeven*, *Maarkels Landschap*, *Sallands Erfgoed* en *Twentse Erven*, met hulp van plaatselijke historische verenigingen. De provincie *Overijssel* biedt financiële ondersteuning.

Bureau Fenicks richt de database in en levert de software voor de inventarisatie.

Het project staat onder leiding van *Gerard Hendrix* (HX).

Contact:

tel.: 06 25383075

e-mail: gerardhendrix@hx.nl

website: www.agrarischerfgoed.nl

Hoe staat het met de boerderijen?

Zowel de karakteristieke oudere boerderijen als de moderne agrarische bedrijven bepalen de aantrekkelijkheid van het landelijk gebied. De voor elke streek kenmerkende bouwwijze van met name de historische boerderijen maakt dat we weten in welke landstreek van Nederland we ons bevinden. De grote en efficiënte gebouwen van de nieuwere bedrijven laten zien op welke wijze er nu geboerd wordt. Oud en nieuw bepalen het beeld.

Niet alleen door schaalvergroting van het boerenbedrijf, maar ook door verstedelijking, verandering van functie en toenemende leegstand verandert het landelijk gebied. Die verandering kan leiden tot verwaarlozing en verrommeling. Tegelijkertijd geeft het ruimte aan nieuwe, verrassende initiatieven die een geheel andere invulling geven aan het van oorsprong agrarisch gebied.

Ontwikkelingen zijn er vele. We willen laten zien welke dat zijn en wat ze in de loop van de tijd opleveren. We willen weten wat er aan de hand is met de boerderijen in Nederland. En dus gaan we tellen. Bovendien gaan we de voortgaande veranderingen in kaart brengen. Meten is weten.

Wat doen we ...

Het project heet Boerderij Inventarisatie en Monitoring (kortweg BIM) en heeft als doel om álle boerderijen in Nederland in kaart te brengen ("te tellen") en vast te leggen in een digitale database. Dat vastleggen in de database doen we door bestaande dataverzamelingen met elkaar te vergelijken en te integreren. Zo leveren de openbare gegevens uit het Kadaster, uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en uit het geografisch informatiesysteem GIS met elkaar al een bruikbaar, zij het niet meteen volledig basisbestand op.

In de provincie Overijssel voeren we met behulp van de daar actieve boerderijenstichtingen en historische verenigingen een veldtoets uit. Die veldtoets is bedoeld om de niet-complete basisgegevens aan te vullen en om ervaring op te doen met het inventariseren, ordenen en toegankelijk maken van de voor een goede beschrijving van boerderijen relevante gegevens. Ook onderzoeken we hoe éxtra informatie (bijvoorbeeld over bouwkundige aspecten) kan worden toegevoegd. Wat we nu leren in Overijssel gaan we later in heel Nederland toepassen.

Naast de opbouw van de digitale database met basisgegevens en de veldtoets in Overijssel, verzamelen we zoveel mogelijk eerder uitgevoerde (deel)inventarisaties en op historistische boerderijen gerichte studies en documentatie. Door deze al beschikbare kennis te koppelen, kunnen we de basisgegevens aanvullen en controleren op betrouwbaarheid. In de loop van het project ontstaat een steeds rijker kennissysteem.

Het project BIM is van start gegaan in april 2016 en in deze eerste fase loopt het tot medio 2017.

... en waarom?

De boerderij is belangrijk en daarom doen we dit onderzoek.

De resultaten van de inventarisatie en de monitoring geven ons de mogelijkheid om mee te praten bij het maken van beleidsplannen en wet- en regelgeving die voor de boerderijen cruciaal zijn. Het gaat om beleid en regels die tot doel hebben een fraai en kenmerkend landelijk gebied in stand te houden. Een gebied waar het prettig is, én economische haalbaar, om te werken en te wonen, om producten te telen en dieren te houden, om te recreëren en tot rust te komen.

We willen ook laten zien dat we er *zijn* als betrokken behartigers van de belangen van het agrarisch erfgoed. We willen onze kennis vergroten om het complete verhaal te kunnen vertellen over wat er was, wat er is en wat er komen gaat. Er is in de afgelopen jaren al veel onderzoek gedaan en dat kunnen we nu actualiseren en bijwerken.

Ook willen we goed-onderbouwd de dialoog kunnen aangaan met de ándere partijen die zich op platteland, op erfgoed, op natuur en op recreatie richten. Die dialoog is noodzakelijk om samen op te trekken waar dat kan.

De uitkomsten van het project BIM komen ter beschikking van de organisaties die aan het onderzoek hebben meegewerkt. Dat zijn de boerderijenstichtingen, de erfgoedsector, de rijks-, provinciale en gemeentelijke overheden. En voor zover de strikte regels van de bescherming van persoonsgegevens dat toelaten kunnen ook andere instellingen van (delen van) de gegevensverzameling gebruik maken.